



i főember
yógyítása

a neve már ismer-
történt a víz porrá
fész most valószí-
ására érkezik ide.
apernaumba is. A
választja el egy-
lakója, egy — He-
an álló — katonai
a siet. Gyermek
hogy segítsen raj-
Az Őr próbára te-
hítet, amikor szin-
an. Ez a kemény
delőnek szól, ha-
aknak, akik a je-
ugyan, de őt ma-

rtóan kér tovább-
tja az apát: el kell
italma van ahhoz,
fiát a távolból is.
bát, hite győzedel-
azaindul. Egyszer-
rel: fia meggyo-
szilárdabb lesz,
ermeké ugyanab-
amikor Jézus azt

netében már meg-
ussal való szemé-
tor hangú bizony-
sító eseménye-
rályi ember elbe-
rele Kánában tör-
a távoli esemé-
thoni fejleménye-
ezusban. A „háza-
l a házastársat, a
tó szolgálkat. Ez a
útja ma is: sze-
ságtétel a család-
körben.

Krisztus csodate-
nyosak vagyunk,
van nem csak a
ött is. De megfi-
azokban az ese-
li, emberi segítő-
orvosok, gyógy-
lünk ezzel a
ietéssel. De bi-
segítségért azok-
udjuk, hogy csu-
k.

azokat a helye-
assága során ol-
ekben szoktak őt
át mulasztásaidat
Van-e tapasztá-
yógyító?)

G. S.

on ...

anyánkat

5.

m is kívánhat:

a hó.

oltként lépnek

lak,

osnak, tépnek,

kapnak.

k, tépjük

zta, szent,

l nem érijük,

g csak lent.

lús lakomát,

égett,

út nyomát

etkő András

K

s:

sta Egyház

Sándor,

Tanácsa

József

óhivatal:

utca 48.

32

10—21 6385

Iroda címe:

dor tér 1.

:

évre 60 Ft

vi Nyomda,

érigazgató

2)

BEKEHÍRNÖK



„A jövőendő a béke emberé”



LXII. 47—48. SZ.

A MAGYARORSZÁGI BAPTISTA EGYHÁZ LAPJA

1973. DECEMBER 16.

Az Ökumenikus Tanács Elnökségének nyilatkozata

FELHÍVÁS A BÉKEERŐK EGYESÍTÉSÉRE

A Magyarországi Egyházak Ökume-
nikus Tanácsának Elnöksége Isten irán-
t hálával, mély megelégedéssel és
szinte örömmel üdvözi a békeerők
moszkvai világkongresszusának ki-
magasló eredményeit.

A világméretű seregszemle kiemelke-
ző alkalma páratlan esemény, forduló-
pontot jelentő mérőföldkő a negyedszá-
zados békemozgalom életében. A kong-
resszus munkáját összegezve nagyfontos-
sági dokumentumok arról tesznek bi-
bizonyossá, hogy hosszú évek átgondolt,
lévélkezetes erőfeszítései során meg-
teremtődtek a békeharc gyümölcsei. A
nagyobb bizalom, a jobb megértés új
kapcsolatokat hozott létre a há-
ború ellen és a békéért folytatott küz-
delemben, amelyek minőségileg új sza-
laszt jelentenek a békemozgalomban,
magasabb szinten, új távlatokat nyit-
nak meg, még átfogóbb és hatékonyabb
munkákat tesznek lehetővé. A kor-
nakalkotó esemény fontosságát növeli,
hogy a kongresszus nemcsak a béke-
erők emberek békevágyát fejezte ki,
hanem irányt mutatott; megjelölte a
további teendőket, a béke célkitűzéseit
megvalósításához vezető utat, és
hosszú időre szóló programot adott a
békemozgalomnak. Ennek jelentőségét
közölte az a tény, hogy a kongressz-
us különböző világnézetű, társadalmi,
politikai és vallási meggyőződésű részt-
vevői teljesen egységesen foglaltak ál-
lást minden, a béke szempontjából fon-
tos kérdés megoldását szolgáló konkrét
javaslat tekintetében. Ez a körülmény
nagy reménységre jogosít fel és szil-
árd alapot jelent a békemozgalom jó-
vája számára, amelyre biztosan lehet
építeni.

Valamennyiünket bizakodással tölt
el a kongresszust átható ama optimiz-
mus, amely szerint reális reménység
van arra, hogy a mai és a jövő nem-
zedékek megszabadulhassanak a nukleá-
ris háború katasztrófájának rémétől.
Tudatában vagyunk annak, hogy a
nemzetközi légkör javulásában, a fe-
szültség csökkenésében, a különböző
társadalmi rendszerek békés egymás
mellett élése és együttműködése ese-
lyeinek növekedésében kiemelkedő sze-
rpet játszott és játszik a békeszerető,
haladó erők által is támogatott szocia-
lista világrendszer. Ugyanakkor — mi-
vel maradtak még térségek, ahol a fe-
szültség nem csökken, ahol még nem
sikertült felszámolni az agresszió tűz-
fészkeit és leküzdeni a nemzetközi im-
perializmust, amely az egész világ bé-
két, és a haladó társadalmi és poli-
tikai erőket és rendszereket veszélyez-
teti — fokozni kell a világ békeerőinek
erősítését a béke fejlesztésében és
megszilárdításában.

Egyetértünk a kongresszus felhívásá-
val és támogatjuk célkitűzéseit: a bé-
kés egymás mellett élés és együttmű-
ködés gondolatát és gyakorlatát, a
gyarmatosítás és neokolonializmus tel-
jes felszámolását, az általános és teljes
leszerelést, a katonai támaszpontok és
szövetségek megszüntetését, a nuk-
leáris fegyverek alkalmazását, gyártá-
sát, kipróbálását és felhalmozását el-
hárító nemzetközi konvenció elfogadását,
az agresszió összes formáinak meg-
szüntetését: azt, hogy a háborús cé-
lokra előirányzott összegeket fordítsák

Békesség e földön!

Írta: Laczkovszki János egyházelnök

Karácsonyt méltán nevezzük a szeretet és béke ünne-
pének. Egyrészt már ezáltal is bizonyosságot kívánunk tenni
arról, hogy megértettük és nagyra értékeljük Istennek ér-
tünk hozott áldozatát, másrészt pedig kifejezzük, hogy
nem csupán igényeljük, hanem viszonzni is akarjuk a sze-
retetet Isten és egymás iránt.

Beteljesedett az Isten édeni ígérete

„Ne féljete, íme hirdetek néktek nagy örömet, mely az
egész népnek öröme lesz... Született néktek ma a meg-
tartó, ki az Őr Krisztus, a Dávid városában.” Isten egyszü-
lött Fiában küldi el a Szabadítót és Megtartót azok szá-
mára, akik elhiszik, hogy a bethlehemi jászolban fekvő
gyermekben a világ Megváltója és Üdvözítője érkezett a
menny dicsőségéből földünkre.

„E földön békesség” és az emberekhez jóakarát
hangzik az angyalok karácsonyi köszöntése, amelyet sem-
mülképpen nem hozhatunk valamiféle jámbor emberi óhaj-
jal egy szintre. Az egy örök Isten akaratának kijelentése,
közlése hangzik az angyalok karácsonyi énekében a földön
lakó emberiség számára. Jézus Krisztus, az Istennek Egy-
szülött Fia a békesség programjával jött földünkre.

Fogadjuk el mennyei Atyánk hozzánk hajló kegyelmét!

Isten nem csupán a próféciaik és az angyalok híradása,
hanem az Igének a testet öltése által hirdeti meg és teszi
nyilvánvalóvá azt az örömdetes ténnyt, hogy az embernek
a vele való megbékélését ő maga kezdeményezi, kínálja fel
és teszi lehetővé. Akkor nyújtotta felénk atyai, megtartó
kezét a Krisztus által, amikor még bűnbánó elűnk és el-
lenségei voltunk neki (Rm 5:10). Nagy hálával tartozunk
azért, hogy Isten nem teljesíthetetlen feltételeket, hanem
csupán hitet vár tőlünk, a vele való kapcsolatunk rendezé-
sében. „Megigazulván azért hit által, békességünk van Is-
tennel.” (Rm 5:1).

Ha vágyik a szívünk a lelki békességre és meg aka-
runk békélni mennyei Atyánkkal, nekünk is azt kell ten-
nünk, amit a pástorok tettek az angyali híradás után. El
kell mennünk a gyermek Jézus jászolához. El kell hin-
nünk, hogy a jászolban fekvő gyermek a mi Megváltónk
és Üdvözítőnk. Csak hit által érthetjük meg az Ige testet-
öltésének titkát és célját. Ő a mi békességünk, aki engesz-
telő áldozat lett bűneinkért.

Isten az egész világot átöleli a Jézus Krisztus által
kinyilvánított atyai szeretetével és a legnemesebb érte-
lemben vett jó akaratával.

Töltsük be szolgálatunkat a világon és a viláért Isten akarata szerint

„A mi békességünk Istentől van, aki minket magával
megbékéltetett a Jézus Krisztus által és aki nekünk adta
a békéltetés szolgálatát” (2 Kor 5:18). Az Istennel való
megbékélés áldásával és örömeivel beteljesedve meg kell
látunk e világon ránk váró feladatot. Isten e világ iránti
szeretetét nyilvánítja ki úgy, hogy az Egyszülött Fiát adja
annak megtartásáért (Jn 3:16).

a nyomor megszüntetésére, az írástu-
datlanság felszámolására, az oktatás és
az egészségügy fejlesztésére; támogat-
juk az igazságtalanság és a faji meg-
különböztetés elleni küzdelmet és a
nemzeti felszabadító mozgalmakat, a
népek önrendelkezési jogát és szu-
verenitását, a biztonság és igazságosság
szavatolását, mint a béke elengedhe-
tellen feltételét.

Keresztény hitünk, elkötelezettségünk
és felelősségünk arra indít bennünket,
hogy e célokért — amelyek felismeré-
sünk és szilárd meggyőződésünk sze-
rint az evangélium parancsától nemcsak,
hogy nem idegenek, de azzal összhang-
ban vannak — a szabad, boldog, bé-
kés, emberhez méltó életért, mint Isten
akaratának megvalósulásáért, az egy-
házak testvéri közösségében, népünk-

kel és társadalmunkkal együtt, akti-
van közreműködünk, ezek munkálásá-
ban tagegyházaink gyülekezeteinek ke-
retei között és a nemzetközi ökume-
nikus fórumokon hatékonyan részt
vállalunk. Ezért az a tény, hogy az
egész világról a vallások és a keresz-
tyénség, közöttük — tagegyházaink és
gyülekezeteink képviselőiben is —
Ökumenikus Tanácsunk reprezentánsai
is részt vettek a magyar küldöttség kö-
telékében a kongresszus munkájában,
nemcsak örömmel és felemelő érzéssel
tölt el bennünket, hanem arra is kö-
telez, hogy a békemozgalomhoz, amely-
ben az Ökumenikus Tanács tagegyházai
kezdettől fogva részt vettek — a
moszkvai kongresszus felhívása érte-
lében és szellemében továbbra is hoz-
zájáruljunk, munkáját előmozdítsuk és

végző céljának elérésében közelebb jut-
tassuk.

A moszkvai kongresszus példája vilá-
gosan és meggyőzően bizonyítja, hogy
lehetséges a világ békeerőinek összefe-
gása. Ez az örömdetes tapasztalat
nemcsak reménységgel tölt el bennün-
ket, hanem a békeerők egyesítésére
kötelez az egész világon. Ennek érde-
kében felhívással fordulunk az egyhá-
zakhoz és keresztyénekhez, hogy világ-
szerte egyesítsék erőiket a béke szol-
gálatában, és összefogva minden jóaka-
ratú emberrel, haladó erővel és szer-
vezettel, vállaljanak szolgálatot az em-
beriség békéjének megvalósításában.

Budapest, 1973. november 15.

A Magyarországi Egyházak
Ökumenikus Tanácsának Elnöksége

Kegyelemben gazdag karácsonyi ünnepeket kívánunk
a BékeHírnök minden kedves olvasójának:

a SZERKESZTŐSÉG

OSAP regisztráció	421	1201600085
Törzsi	420	1201200157

„Asszonytól született...”

Galata 4:6

Karácsony táján különösen is központi helyet kap igehirdetésünkben Jézus Krisztus, a Megváltó. Földi életének (egzisztens állapotának) kezdetéről szól a karácsonyi történet. Az Isten Fia karácsony nélkül nem lehetne Megváltó. Ha valamikor kell beszelnünk a földre születés jelentőségéről, akkor e szent ünnepeken kétségkívül.

Amikor elérkezett az idők teljessége, Isten kibocsátotta Fiát, aki asszonytól született...” Pál apostol lényegét megfogalmazó szavai ezek. A Fiú mérhetetlenül megalázta magát, hogy emberi testet öltött magára. E testetöltés lényegéről évezredek óta vitatkoznak a teológusok. Feltétlenül a nyegi részhez tartozik, hogy Isten Fia csodás körülmények között érkezett a világra. E körülmények közül csupán egyet vizsgálunk most vizsgálat tárgyává: a szűztől születést.

Máté és Lukács kifejezetten beszél a szűzi fogantatásról, Márk, János és Pál hallgatnak róla. Ezt a hallgatást azonban semmiképpen sem lehet ellenérvvé kovácsolni, hisz amúgy sem beszélnek Jézus gyermekkorról. Azok a kísérletek, amelyek arra irányultak, hogy a karácsonyi eseményeket párhuzamba hozzák pogány mítoszokkal, ma már elkerültek az érdeklődés középpontjából. (Gondolunk itt Gressmann, Norden, Bousset, Leisegang, Dibelius stb. elméleteire.)

Különös — bár magyarázható — az a törekvés, mellyel Máriát minden ember fölé helyezi a római katolikus egyház. Ennek a kiemelésnek éppen a szűzi fogantatás az alapja. Mária „istenanya” — tanítja a római egyház —, s ebből fakadnak kiváltságai. Az ősi időkben nem beszélnek az egyházatyák „szepőlötlen fogantatásról”, nem mondják, hogy Mária a fogantatás után mentessé lett az eredendő (eredeti) bűntől és annak következményeitől, csupán azt állítják, hogy Mária szent élete szolgáltatott alapot az isteni kegyelem kiadásának. (Természetes azon is lehet vitatkozni, hogy Isten kiválasztó kegyelme szentelte-e meg Mária életét, vagy a szent életű Máriát választotta ki Isten.) Csak a hetedik század vége felé kezdik ünnepelni Mária fogantatását, de még az ezredforduló táján is nagy ellenállást vált ki Eader tanítása, mely szerint Mária mentes az eredendő bűntől. A skolasztikusok azt tanítják, hogy csak később tisztult meg Mária az eredendő bűntől. Az 1449-es baseli, majd az 1516-os Trentó-i zsinat okmányai úgy beszélnek Máriáról, mint aki nincs alávetve az eredendő bűnnek. 1854-ben IX. Pius pápa révén a római egyház hittételt fogadja el azt a tanítást, hogy Mária, érdemei alapján, életének első percétől kezdve mentes az eredendő bűntől.

A római egyház nem elégedett meg a szűzi fogantatás bibliai igazolt tényének elismerésével, hanem azt hirdette (és hirdeti), hogy Mária mindvégig szűz maradt. A klasszikus megfogalmazás szerint: Mária szűz volt a születés előtt, a szülésben, és a szülés után. Ehhez még hozzákapcsolódik az a tanítás, miszerint Mária sohasem élt házasságot — Jézus születése után sem —, Jézusnak tehát nem lehettek testvérei. Mindezt ugyan csak a hagyomány igazolja — mondják a katolikusok —, ide ez elég is.

1950-ben XII. Pius pápa kihirdette Mária mennybevitelének dogmáját. Ez a dogma szinte koronája a római egyház mariológiai tanításának. Nestorius valaha így fogalmazott: „Ne tegyék a szűzet istennővé!” Eddig még nem jutott el a római egyház, mindenesetre nagyon eltávolodott attól a biztos valóságmagtól, amit Szentírás közöl Máriával kapcsolatban.

Az Ige szerint Mária a Dávid házából való József jegyese volt. Látszólag problémát jelent Dávid házából való származása, ui. Józsefnek lényegileg nincs köze Jézus születéséhez. Bár Mária lehetett Dávid leszármazottja, ezt azonban nem tudjuk kétségkívül bizonyítani. A probléma azonban — mint mondtam — csak látszólagos, Jézust ugyanis mindenki József fiának tartotta. A törvény szerint Jézus is, de Mária is Józsefen keresztül tartozott Dávid házához. Így gondolja ezt Máté és Lukács is, hisz mindketten József



nemzetségtáblázatát közlik. Mária is Jézus apjának mondja Józsefet (Lk 2:48), s a názáretiek is így kiáltanak föl Jézus beszédét hallgatva: „Nem a József fia ez?” (Lk 4:22). Hangsúlyozza az Írás, hogy Mária szűz volt. Gábrriel angyal szavai szerint Isten kiválasztásának az alapja: kegyelem, a következménye: áldás. „Kegyelmet találtál Istennél! — áldott vagy az asszonyok között” (Lk 1:28—30). Máté — azaz a céllal, hogy igazolja: nem új keletű gondolat Isten terveiben a szűzi fogantatás — idézi Ésaías 7:14-et: „...a szűz fogam méhében, és szül fiat, és nevezi azt Immánuelnek” (Mt 1:23). Szerinte Mária terhességének okozója a Szentlélek: „...mielőtt egybekeltek volna, viselőnek találták a Szentlélektől” (Mt 1:18). Az Úr angyala megerősíti ezt, amikor Józsefnek magyarázatot ad jegyesének állapotára felől: „...ne félj magadhoz venni Máriát, a te feleségedet, mert ami benne fogantatott, a Szentlélektől van az” (Mt 1:20). Hogy mindez hogyan képzelhető el, arra nézve Gábrriel „magyarázata” (erre is vonatkozik!) az, hogy „Istennél semmi sem lehetetlen” (Lk 1:37). Ez a kijelentés egyúttal szükségtelenné teszi a továbbkérdést. Mintha ezt mondaná Gábrriel: Ne kíváncsiskodj, amit most nem értesz, még megértheted, különben sem ez a fontos, hanem az, hogy engedelmeskedj mindennek Istennek. — És Mária megérti, hogy nem kell továbbkérdenie, okoskodnia, s így szól: „Itt vagyok, az Úr szolgálóleánya, legyen nékem a te beszéded szerint!” (Lk 1:38).

Ez az, amit nekünk is meg kell értenünk! Nem magyarázkodni, nem kérdezősködni, s nem elméleteket gyártani. A Szentírás szempontjából Mária szűzessége a fogantatásig bír csupán jelentőséggel. Az örök szűzesség tanítása igeszerűtlen. Mária bűntelenségéről sem esik szó a Bibliában. Különben is, a „kegyelmet talált” kifejezés értelmetlen akkor, ha Mária bűntelen. Csak Jézus Krisztus az, akiről tudjuk, hogy bár hozzánk mindenben hasonlóvá lett, bűn nem találtatott benne (1 Kor 5:21, 1 Pt 2:22, 1 Jn 3:5). Mária megdicsőüléséről, mennybeviteléről szintén nem tud a Szentírás. Szükségtelenek, sőt egyenesen károsak e tanítások az egyetemes kereszténység szempontjából, hisz megalapozatlanságuk az igei alapokon szilárdan álló igazságoknak is a bizonytalanság látszatát kölcsönzi.

„Az Ige közzáliként megáll!” — azonban ami rajta kívül van, aligha. Mária engedelmes önátadása példa előttünk az önfeláldozó szolgálatra, a hitre, a kíváncsiskodás elvetésére, az Isten akaratába való feltétel nélküli belenyugvásra, de nem több ennél.

Ifj. Almási Mihály

A megbocsátás

Egy köztisztelőben álló orvos beszélt el a következő történetet:

Úgy kezdődött, hogy az iskolában nagyon rosszul sikerült dolgozatot írtam, amire természetesen rossz jegyet kaptam. Félve gondoltam arra, hogy ez most a többi feladatom ellenőrzésére fogja készíteni a tanárokat és észreveszik a hiányosságokat és hamarosan munkámat, ha csak gyorsan be nem pótolom azokat. De ez rettenetes nagy munkát jelentett számomra és ehhez nem éreztem semmi kedvet.

Ennél inkább elhallgattam otthon a kapott rossz jegyet. A következő dolgozatom még rosszabbul sikerült. Megint nem szóltam otthon semmit, hanem egyik nap, amikor édesapám füzetem után érdeklődött, dobogó szívvel hazudtam rá. A következő éjjel kis szobámban neki ültem és új füzetbe írtam a dolgozatokat. Majd csekély zsepépzemből piros tintát is beszereztem, hogy a tanár aláírását is oda hamisítsam. Apámnak a legjobb jegyekkel ellátott füzeteket mutattam meg. Ekkor tanultam meg, hogy egy hazugság legalább tíz másik hazugságot von maga után. Utóljára már csak az volt az elfoglaltságom, hogy éjszakánként a hamis füzeteket gyártjam. A hazudozásokba mindig jobban belebonyolódtam. Hiszen sokkal könnyelműbb dolgom lett volna, ha csak a kötelező iskolai feladatokat végeztem volna el rendesen. Így pedig késő éjszakáig írtam a kettős füzeteket és hamisítottam az aláírásokat.

Közeledett a karácsony. Szüleim azon törek a fejüket, hogy nekem mivel szerezhetnék örömet. És én... Ha hugaim vidáman játszottak, nevetgéltek, engem nagy félelem fogott el: hogyan fogok kiszabadulni ebből a kínos helyzetből?

Amitől féltem, egy napon bekövetkezett: a leleplezés. Olyan pontosan emlékszem rá, mintha tegnap történt volna. Hugaim lent labdázta jókedvűen, én pedig magamba roskadva, elkeseredetten ültem a lépcsőn. Majd csengettek, a levélhordó egy levelet adott le apám részére. Néhány perc múlva kinyílt apám dolgozószobájának ajtaja és kiszólt:

— Gyere be hozzám!

Szívem a torkomban kalimpált. Be mentem. Az íróasztalon levő lámpa rávetette fényét a nyitott levélre. Messziről is megismertem osztályfőnököm írását.

Vajon mi volt a levélben? Akárhogy is erőlködtem, nem tudtam elolvasni. De apám már nyújtotta is felém a levelet. És mialatt reszketve olvastam, édesapám leült a karosszékebe. Csak ez a néhány szó állt a levélben: „Fia érdekében kérem, hogy sürgősen keressen fel!”

— Jer, ülj le — szólt apám — és beszélj el szépen, mi történt.

Mint egy feltörő ár szakadt fel szívemből a vallomás. Zokogva vallottam be hazugságot, csalást, félrevezetést és lustaságot, mindent! Magam is megrettentem, mikor mindezeket elmondtam. Ó, hogy gyűlöltem most magamat! Ott láttam édesapám ülni,

azt, aki naponta bizonyosságát adta irántam való nagy szeretetének, és most, mintha a szomorúság sötét fátyla vonná be jószág arcát.

Végül gyónásomat befejeztem. Szörnyű mély csend ült kettőnk között. Majd apám felállt és egy mély sóhaj után így szólt:

— Egy szeg leszel a koporsómon! És most menj a szobádba!

És én mentem. Sűrűn hullottak a könnyeim, amint a lépcsőn felfelé lépdeltam. Kishugaim ijedten néztek utánam. Gépiesen vetkőztem le és fekiüdtem az ágyamba. Senki sem hívott vacsorázni. Nem is kívántam enni. Később hallottam, amint édesanyám az áhítat után karácsonyi énekeket gyakorolt kistestvéreimmel. Újra sírnom kellett. Most éreztem csak igazán, hogy a bűn milyen elhagyatottságot és kizártságot okoz.

Már késő éjjel volt. Édesapámon kívül már mindenki aludt a házban, megállapítottam ezt a nagy csendességéből. Édesapám egyedül ülhet még munka mellett dolgozószobájában. Majd meghallottam szobája ajtajának a nyitását. Most megy ő is pihenni a hálószobába. De nem... — szívem hevesen dobogott — felfelé jön a lépcsőn és megáll az ajtó előtt. Egészen lassan lépkedett, mint aki nagy terhet cipel. Megijedtem, hiszen apám nem szokott az én kis szobámba jönni! Mit akarhat? Talán most jön a nagy leszámolás?

Végre nyílt az ajtó, belépett a sötét szobába és egészen halkán kérdezte:

— Alsol már, fiam?

Visszatartatlanul kitört belőlem

Könyvjelző

(Az év végén megjelenő könyvekről.)

A kézírás az ember legkifinomultabb legjobban hozzáidomult formája a mozgásnak. Egy-egy nagy író kezírása személyiségéből is sokat elárul. Most az Akadémia Kiadó *Madách Imre* születésének 150. évfordulójára *Az ember tragédiája* eredeti kéziratának pontos hasonmását adja ki, melyen jól nyomon követhetjük Arany János cenzúrájának nyomait. (Kb 30,— Ft).

Érdekes olvasmányoknak ígérkezik a Filozófiai Írók Tára új folyamának 34. kötete, mely a XVII. századi vallásos küzdelmek világába vezeti az olvasót. Amikor *John Locke* — a neves angol filozófus — „*Levél a vallási türelemről*” (Epistola de tolerantia) című iratát papírra vetette, a reformáció különböző irányzatai uralkodtak, a protestáns ortodoxia türelmetlensége fertőzte a levegőt. A füzet azt hirdeti, hogy a vallás lelkiismereti kérdés, ezért el kell választani a politikától, a hatalomtól. Az író korában ez bátor hitvallás volt, ami még ma sem veszítette el aktualitását. (Kb. 30,— Ft).

A szép és érdekes könyvek kedvelőinek ajánljuk a „Világ Művészete” című sorozat új darabját. *Pataky Dénes* művészettörténész és *Marjai Imre* a hajózás történetének tudós kutatója *Hajózás a Művészetben* címen készített érdekes könyvet, mely nemcsak művészettörténeti, hanem technikatörténeti szempontból is bemutatja a hajózást a római időtől kezdve a XX. század elejéig. A könyv angol, német és francia nyelven is megjelent. (Kb. 98,— Ft, idegen nyelven 157,— Ft).

„Anyu, mi az hogy zsiráf? — Sokszor kérdeznek ilyen nehéz kérdéseket gyermekeink. Minden szülő tudja, hogy nem könnyű az ilyen kérdésekre türelmesen válaszolni. Ebben segít *Méry Ferenc* és *Binét Agnes* pszichológusok rajzokkal illusztrált képes kis lexikona, melynek harmadik kiadása „*Ablaktól a zsiráfig*” címen jelent meg. A neves szerzők gyermekeinknek élvezetes egyszerűséggel és sok bájjal magyarázzák végig a közhasználatú szavainkat. (Móra. 56,— Ft).

Ki ne hallott volna a Nobel-díjas *Albert Schweitzerről*? Ki volt ő? A teológiában új korszakot nyitott, mint orgonistát korának legnagyobbjai között említették, mint zenetörténész Bach legkiválóbb szakértője volt, és mint filozófus is jelentőset alkotott. Mégis úgy emlékezünk rá, mint az őserdő nagy orvosára, hiszen önzetlen embersége az, ami belőle a legmaradandóbb. Ezt ismerhetjük meg azokról az írásokból, amelyeket „*Életem és gondolataim*” címen adott közre a Gondolat Könyvkiadó. (Kb. 40,— Ft).

— i —. 6.

újra a zokogás, nem tudtam felelni semmit. Ekkor odalépett az ágyamhoz... végtelenül gyengéden rátette kezét a fejemre és így szólt:

— Kedves fiam, most már bizonyára örülsz, hogy minden világosságra jött!

Éreztem, hogy lehajol hozzám és megcsókol, aztán elment.

Ott fekiüdtem a sötétben. Ritkán éreztem olyan boldogságot, mint akkor: „Megbocsátott, megbocsátott!” tört fel bennem az újjongás. „Most már minden jó lesz, minden megújul!”

Másnap elment édesapám a tanáromhoz. Hogy mit beszéltek egymással, sohasem tudtam meg. Én újult erővel, kedvvel és szorgalommal láttam neki a munkának, úgy, hogy hamarosan igazi jó jegyeket vihettem haza.

Soha többé nem említette apám az esetet. Teljesen rendeződött. A bűn meg lett bocsátva — a tenger fenekére vetetett — mint azt a Biblia mondja. Néhány évvel később megismertem az igazi bűnbocsátást, amit Isten nekünk Jézus Krisztus által ajándékozott. Ekkor megint eszembe jutott gyermekkorom története. Ez az igazi megbocsátás, ha — bűnünket igazán és őszintén megbánjuk és elhagyjuk — az soha többé nem kerül elő.

A megbocsátásban rejlik a nagy erő a megújult élethez. Aki ezt megtapasztalta, annak a szíve túlrad az Atya iránti hálától és szeretettől.

T. G.-né